

INFORMATION OM VERKSAMHETSAVFALL

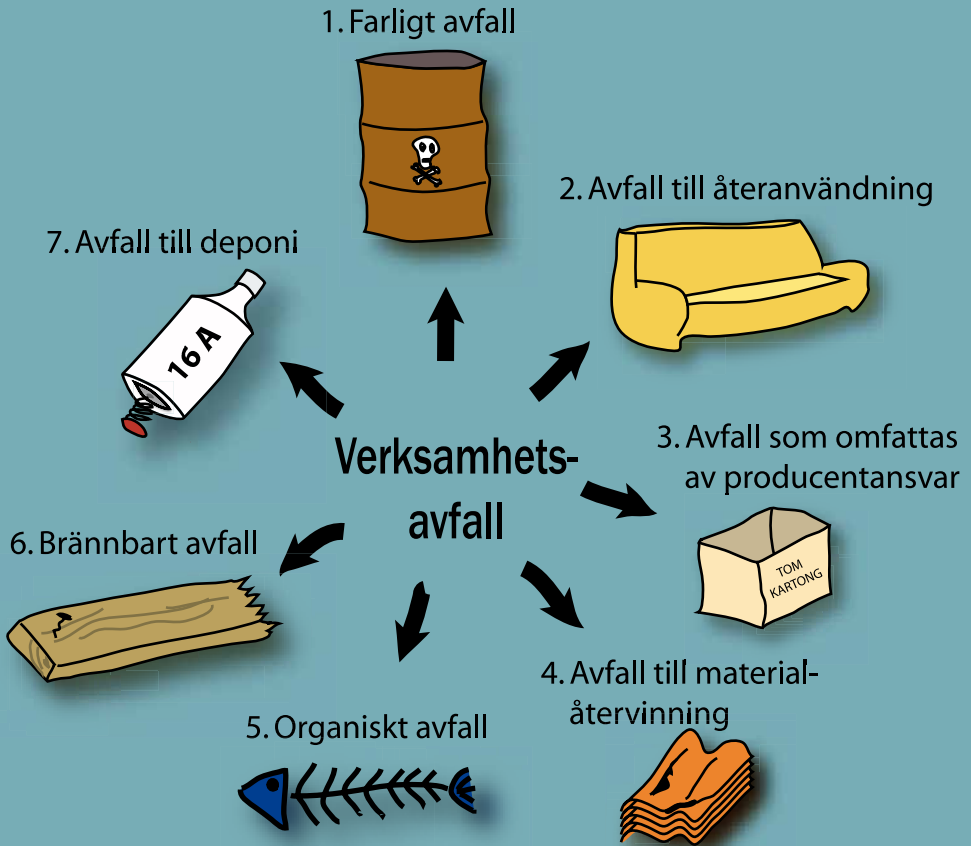

Illustration: Erik Ciardi

Avfallshantering vid företag

Syftet med projektet är främst att genom tillsyn öka återvinningen av verksamhetsavfall och minska mängden avfall som hamnar på deponi.

Projektet ligger i linje med de regionala miljömål om en minskning av avfallsmängderna som går till deponi.

Avfall och avfallskod

Avfall är varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren vill, avser eller är skyldig att göra sig av med.

Allt avfall klassas med en särskild avfallskod (tidigare EWC kod). Avfallets kod finns i Avfallsförordningens bilaga 4.

Avfallskoden anger om avfallet är farligt avfall eller icke farligt avfall.

Ytterligare information:

Avfallsförordningen, SFS 2011:927

Verksamhetsavfall och hushållsavfall

Med verksamhetsavfall menas det avfall som uppkommer i processen vid exempelvis industrier, affärer eller tjänsteföretag.

Även om avfallet har ett ekonomiskt värde eller återanvänds klassas det fortfarande som ett avfall. Verksamhetsutövaren ansvarar själv för hanteringen av sitt verksamhetsavfall.

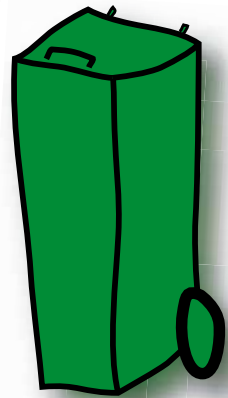
Hushållsavfall är avfall från hushåll, till exempel köksavfall. När sådant avfall uppkommer i personalmatsalar, restauranger, industrier, kontor, vårdinrättningar och affärer räknas det som hushållsavfall.

Kommunen har monopol på hanteringen av hushållsavfallet.

Varje kommun har egna lokala föreskrifter.

Ytterligare information:

Avfallsförordningen, SFS 2011:927

Verksamhetsutövaren

Verksamhetsutövaren ska enligt miljöbalken:

- känna till vilken mängd och slag av avfall som uppkommer inom verksamheten
- sortera och återvinna avfall
- undersöka möjligheten att minska den avfallsmängd som uppkommer
- utse ansvarig för avfallshanteringen på företaget
- anlita en transportör som har tillstånd eller har anmält transporten av verksamhetsavfall till länsstyrelsen
- kontrollera att avfallet hamnar hos en mottagare som har tillstånd att ta emot det
- hantera avfallet på ett sådant sätt att hälsa eller miljö inte tar skada
- lämna hushållsavfallet till den kommunala renhållaren

Ytterligare information:

Handbok om egenkontroll, 2001:3, Naturvårdsverket

Bra avfallshantering hos företag. Rapport 5196, Naturvårdsverket

Verksamhetsavfall

Verksamhetsavfall kan indelas i följande slag och sorteras i följande ordning.

Observera att en del avfallslag kan tillhöra flera grupper!

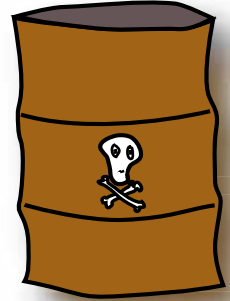
1. Farligt avfall

Farligt avfall är avfall som har sådana egenskaper att det kan vara skadligt för människor och miljö.

De typer av avfall som betecknas som farligt avfall är markerade med asterisk (*) i Avfallsförordningens bilaga 4 eller omfattas av egenskaperna i bilaga 1.

Exempel på farligt avfall från verksamheter är spillolja, batterier, och lösningsmedelsavfall.

För farligt avfall gäller särskilda regler om förvaring, transport och dokumentation. Om reglerna inte följs kan miljöstraff utdömas.

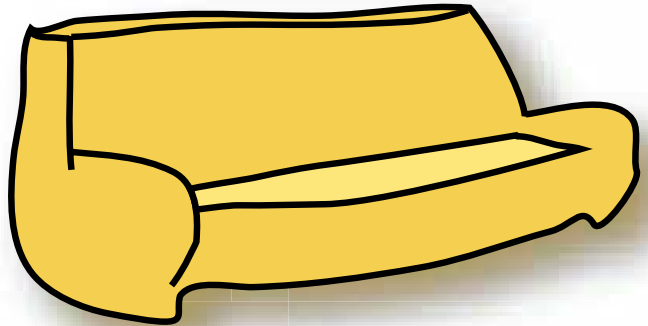
Ytterligare information:

Handbok om farligt avfall (2003:8), Naturvårdsverket

2. Avfall till återanvändning

Med återanvändning menas att ett föremål används igen för samma eller liknande ändamål som tidigare.

Exempel på återanvänt avfall kan vara en soffa, maskiner och lastpallar.

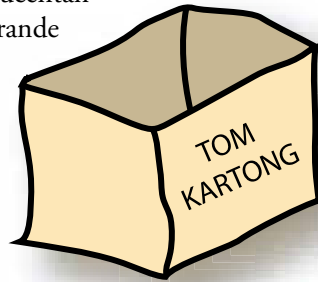
3. Producentansvarsavfall

Producentansvaret innebär att producenten är skyldig att ta tillbaka avfallet och anvisa insamlingsplatser där avfallet i många fall kan lämnas kostnadsfritt.

Avfallslämnaren är i sin tur skyldig att sortera ut det avfall som omfattas av producentansvaret.

I dagsläget finns producentansvar för följande avfallslag (varav vissa kan vara farligt avfall):

- Förpackningar (papp, papper, wellpapp, glas, plast, plåt trä mm)
- Returpapper (tidningar, direktreklam, kataloger och liknande)
- Elektriska och elektroniska produkter (kasserade datorer, glödlampor, spisar, tv, klockor mm) Producentansvaret gäller endast vid köp av ny motsvarande vara. Verksamhetsutövare som vill bli kvitt elavfall utan att byta det vid nyinköp måste själv ordna så att det behandlas och också stå för kostnaden
- Däck
- Bilar

Utöver det lagstiftade producentansvaret finns det vissa producenter som tagit på sig ett frivilligt producentansvar.

Ytterligare information:

På materialbolagens webbplats www.repa.se och El-Kretsens webbplatser www.el-kretsen.se och www.el-retur.se finns en sökfunktion där närmaste insamlingsställe anges för aktuellt avfallslag.

Producentansvarsförordningar:

bilar SFS 2007:185, däck SFS 1994:1236, förpackningar SFS 2006:1273, returpapper SFS 1994:1205, elektronik SFS 2005:209, glödlampor 2000:208.

4. Avfall till återvinning

Med återvinning menas när ett avfall förvandlas till en ny råvara. Förbränning anses som återvinning av energi.

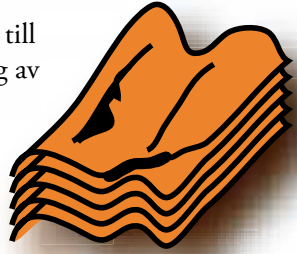
Exempel på materialåtervinning är skrot och andra metaller som samlas in, smälts ner och där metallen sedan används på nytt.

I många fall är det en lönsam affär att sortera ut avfall som kan materialåtervinnas.

Enligt miljöbalkens hänsynsregler ska avfall i möjligaste mån återvinnas.

Ytterligare information:

www.recycling.se

5. Organiskt avfall

Organiskt avfall är sådant avfall som innehåller organiskt kol, exempelvis trä, plast och livsmedelsavfall.

Organiskt avfall som är biologiskt lättnedbrytbart ska i första hand behandlas biologiskt. Det kan till exempel ske genom kompostering eller rötning. Exempel på ett sådant avfall är rester från livsmedelsproduktionen vid mejerier och slakterier.

Förbud att deponera organiskt avfall gäller efter den 1 januari 2005. Vissa avfallsslag är undantagna deponiförbudet.

Riksdagen har antagit miljö kvalitetsmål om organiskt avfall. Matavfall och liknande avfall från livsmedelsindustrier mm. ska återvinnas genom biologisk behandling.

Ytterligare information:

Föreskrifter om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, NFS 2004: 4.

Metoder för yrkesmässig lagring, rötning och kompostering av avfall. Handbok 2003:4, utgåva 2, Naturvårdsverket.

6. Brännbart avfall

Brännbart avfall är ett organiskt avfall. Brännbart avfall definieras som avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen har startat, exempelvis trä och plast.

Den som har verksamhetsavfall ska sortera ut brännbart avfall och brännbart farligt avfall från övrigt avfall.

Förvara gärna avfallet torrt och under tak. Torrt avfall ger en bättre förbränning. Brandrisken kan minskas om det brännbara avfallet förvaras avskilt från byggnader.

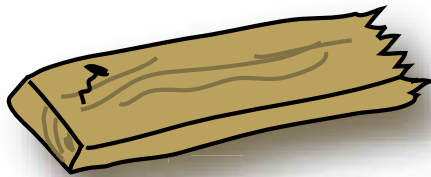
Det går bra att transportera brännbart avfall med andra avfallsfraktioner om de förvaras i olika kärl på fordonet.

Undvik metallsprayflaskor, gips och PVC-plast i den brännbara fraktionen!

Det är förbjudet att deponera brännbart avfall. Vissa avfallslag är dock undantagna.

Ytterligare information:

Naturvårdsverkets föreskrifter om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, NFS 2004:4.

7. Avfall till deponi

När avfallet är sorterat återstår ett avfallsslag som hamnar på deponi. Detta avfall kallas icke brännbart avfall eller deponirest.

I deponiavgiften ingår en avfallsskatt. Denna är för närvarande 435 kr/ton och deponiägaren ansvarar för indrivning och redovisning.

Föreskrifter med krav på en grundläggande karakterisering av avfall som läggs på deponi, innebär att avfallsägaren ska göra en grundläggande karakterisering av avfallet. I denna ingår en beskrivning av avfallets ursprung, sammansättning och uppgifter om på vilken deponi avfallet kan läggas.

Uppgifterna ska dokumenteras skriftligt och lämnas till mottagande deponi.

Avfallsproducenten/verksamhetsutövaren ska se till att denna grundläggande karakterisering görs och att uppgifterna i dokumentationen är korrekta.

Ytterligare information:

Föreskrifter om deponering, kriterier och förfarande för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall, NFS 2004:10, Naturvårdsverket.

Transport av verksamhetsavfall

Transportregler för verksamhetsavfall:

	Anmälan ska lämnas till Länsstyrelsen	Tillstånd krävs från Länsstyrelsen
Eget avfall mindre än 10 ton eller 50 m ³ per år	X	
Eget avfall över 10 ton eller 50 m ³ per år		X
Eget farligt avfall mindre än 100 kg eller 100 liter per år	X	
Eget farligt avfall mer än 100 kg eller 100 liter per år		X
Eget avfall som innehåller kvicksilver, cyanid, kadmium eller en PCB-produkt.		X
Eget avfall som innehåller farliga jordbrukskemikalier, flygaska och pannaska från oljeförbränning, smittförande avfall, asbetsinnehållande avfall, avfall från förbränning eller pyrolys av hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall.	X	

Avfallslämnaren är skyldig att kontrollera att **transportören eller annan mottagare** av avfallet har nödvändiga tillstånd eller har anmält transporten till länsstyrelsen.

OBS! Att transportera avfall utan att ha nödvändiga tillstånd eller vara anmäld till länsstyrelsen kan medföra miljöstraffavgift och åtal anmälan.

Ytterligare information:

Ansökningsblanketter för transport av avfall finns på Länsstyrelsens hemsida:
www.lansstyrelsen.se/kalmar.

Avfallsförordningen, SFS 2011:927. Naturvårdsverket. Föreskrifter om transport av avfall, NFS 2005:3.

Tillstånd eller anmälan

En verksamhetsutövare som vill kompostera, gräva ned eller på annat sätt bortskaffa annat avfall än trädgårdsavfall, ska anmäla detta till kommunens miljöförvaltning.

Om avfallet ska deponeras, mellanlagras, behandlas eller hanteras på en anläggning, ska anläggningen antingen anmälas till den kommunala miljöförvaltningen eller tillståndsprövas av länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen.

Överträdelse kan medföra miljöstraffavgift och åtalsanmälan.

Lagring av avfall och farligt avfall från den egna verksamheten får ske:

- Högst ett år om avfallet ska till deponi.
- Högst 3 år om avfallet ska återvinnas eller återanvändas.

Efter denna tid ska hanteringen tillståndsprövas eller anmälas till länsstyrelsen eller den kommunala miljöförvaltningen.

Ytterligare information:

Avfallsförordningen, SFS 2011:927,

förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd SFS 1998:899

Information

För mer information kontakta närmaste tillsynsmyndighet:

- Borgholms kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen, tel. 0485-880 44
- Emmaboda kommun
Bygg- och miljöheteren, tel. 0471-24 90 00
- Hultsfreds kommun
Miljö- och bygg, tel. 0495-24 00 00
- Högsby kommun
Miljö- och byggnadskontoret, tel. 0491-291 06
- Kalmar kommun
Samhällsbyggnadskontoret, tel. 0480-45 03 00
- Mönsterås kommun
Miljökontoret, tel. 0499-171 51
- Mörbylånga kommun
Miljöverksamheten, tel. 0485-470 00
- Nybro kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen, tel. 0481-453 80
- Oskarshamns kommun
Samhällsbyggnadskontoret, tel. 0491-887 40
- Torsås kommun
Miljökontoret, tel. 0486-331 00
- Vimmerby kommun
Miljöförvaltningen, tel. 0492-76 91 48
- Västerviks kommun,
Miljö- och byggnadskontoret, tel. 0490-25 40 00
- Region Gotland (kommun),
Samhällsbyggnadsförvaltningen, tel. 0498-26 90 00
- Länsstyrelsen Gotlands län,
Miljöskydd, tel. 0498-29 21 00
- Länsstyrelsen i Kalmar län
Miljöheten, tel. 0480-820 00

Miljösamverkan Sydost är en verksamhet som syftar till att effektivisera miljö- och hälsoskyddsarbetet i Kalmar och Gotlands län och ge stöd både till myndighetsutövning och mer informativa och förebyggande insatser. Miljöenheterna i båda länens kommuner, Länsstyrelserna samt Regionförbundet Kalmar län driver verksamheten tillsammans.

Webbplats:

www.miljosamverkansydost.se

Projektledare:

Karen Jensen, tel. 0480-44 83 80

karen.jensen@rfkl.se

